

"Блажен, хто оддалік від гомінких турбот,
Як людський щонайперший рід,
На батьківським лану лишився ратаєм,
Грошовий занедбавши зиск.
Його не будить таборових сурем звук,
Ні моря рев бурхливого...
Він уникає Форуму, не знається
З порогами вельможними.
Зате лози виткої ніжні парості
Він край тополь висаджує;
Зате в долині затишній милується
На череду розсипану.
То всохлий сук обріже десь на дереві,
То щепі дасть бросток новий,
То жовтий мед із щільників викачує,
То вівці підстригає він. Коли ж садами
Осінь пройде радісна,
Достиглим красна овочем,-
Яка утіха рвати груші щеплені
Або винові китиці,
Тебе, Пріапе, жертвою шануючи,
Тебе, Сільване*, славлячи...
А там під дубом на траві розляжеться,
В густій потоне зелені;
Струмок йому рокоче поміж скелями,
Пташки в гаю наспівують,
Джерельце тихо шепчеться, блаженний сон
На вії навіваючи.
Коли ж Юпітер зиму нам пришле лиху
З снігами та негодами,
Уже на полі він хортами бистрими
Доймає вепра дикого,
Або тенета ставляє, полюючи,
На зайця полохливого,
На птицю важить: журавля із півночі,

На ситих та смачних дроздів.
Які турботи-прикрощі в забаві тій
По полю не розвіються?
А ще як господиня розпорядлива
З дітками найлюбішими —
Сабінянка яка або засмалена
На сонці апуліянка —
Тебе стріває огнищем розпаленим,
Докинувши сухих дровець, [408]
По загородах скрізь та по хлівах усіх,
Коло худоби впоравшись,
Винцем тобі домашнім підкріпить новим
Вечерю некуповану,-
Не хочу я ні устриць із Кампанії,
Ні камбали, ні інших риб,
Що бурі їх, із Сходу налітаючи,
Пригонять до Тірренських вод...
Не йдуть на душу куріпята Лівії;
Та й іонійські рябчики
Мені не кращі, як маслини з дерева
Рясного та розлогого,
Або щавель із лугу рідного, або
Легка мальвова закуска,
Чи святкове ягня, чи козеня мале,
Від вовка урятоване...
А як приємно із-за столу бачити,
Як, з поля повертаючись,
Воли ступають, а за ними тягнуться —
Зубцями вгору — борони;
А молоді раби веселим виводком
Довкола ларів товпляться..."
Так каже Альфій, хижий і меткий лихвар...
Він хоче стати дідичем...
А сам, проте, всі гроші в іди справивши,
В календи** знов дає на ріст.

[* Сільван — латинське божество рослинності, полів, ріллі і стад.]

[** В римському календарі іди — п'ятнадцяте число березня, травня, липня, жовтня і тринадцяте число інших місяців; календи — перший день кожного місяця (звідси походить слово "календар"). За римськими звичаями боржники мали оплачувати проценти першого числа кожного місяця.]